

ASEAN-India Foreign Ministers' Meeting and other related meetings

August 05, 2022

ਆਸੀਆਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬੈਠਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਬੈਠਕਾਂ 5 ਅਗਸਤ, 2022

1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਸਾਲਾਨਾ ਆਸੀਆਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬੈਠਕ (AIFMM) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ 3-5 ਅਗਸਤ, 2022 ਤੱਕ ਕੰਬੋਡੀਆ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਬੈਠਕ 4 ਅਗਸਤ, 2022 ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਨੌਮ ਪੈਨ, ਕੰਬੋਡੀਆ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਇਸ ਬੈਠਕ ਦੀ ਸਹਿ-ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਹਾਮਹਿਮ ਡਾ: ਵਿਵਿਅਨ ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਸੀਆਨ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ/ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।
2. ਇਸ ਸਾਲ ਆਸੀਆਨ-ਭਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ 30ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਜੂਨ, 2022 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਕਰਾਈ ਗਈ ਆਸੀਆਨ-ਭਾਰਤ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ AIFMM ਦੌਰਾਨ ਆਸੀਆਨ-ਭਾਰਤ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਟ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਹੈਲਥਕੇਅਰ, ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ, ਡਿਜੀਟਲ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਫਿਨਟੈਕ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਸੀਆਨ-ਭਾਰਤ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।
3. ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 'ASEAN ACT: Addressing Challenges Together' ਥੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਾਲ ਆਸੀਆਨ ਦੀ ਕੰਬੋਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤਰੀ, ਬਹੁਪੱਖੀ ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥੰਮ੍ਹ ਵਜੋਂ ਆਸੀਆਨ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ-ਅਧਾਰਿਤ ਹਿੰਦ -ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਸੀਆਨ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਭੌਮਿਕ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਹਿੰਦ -ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ (AOIP) ਅਤੇ ਹਿੰਦ -ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਓਸ਼ੀਅਨ ਇਨੀਸ਼ੀਏਟਿਵ (IPOI) 'ਤੇ ਆਸੀਆਨ ਆਉਟਲੁੱਕ ਵਿਚਕਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇੱਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦ - ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ASEAN ਦਰਮਿਆਨ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਆਸੀਆਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਸੀਆਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਾਇਤ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਸੀਆਨ-ਭਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।
4. ਇਸ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੰਬੋਡੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਹਾਮਹਿਮ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਹੁਨ ਸੇਨ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਦੁਵੱਲੇ ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਮਰੁਤਬਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਦੁਵੱਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।
5. ਨੌਮ ਪੈਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ 3 ਅਗਸਤ, 2022 ਨੂੰ ਸੀਮ ਰੀਪ ਵਿਖੇ ਰੁਕੇ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰੋਹਮ ਮੰਦਿਰ ਅਤੇ ਅੰਗਕੋਰ ਵਾਟ ਮੰਦਿਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸਰਵੇਖਣ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀਮ ਰੀਪ ਵਿੱਚ

ਮੇਕਾਂਗ ਗੰਗਾ ਕੋਆਪਰੇਸ਼ਨ (MGC) ਏਸ਼ੀਅਨ ਟ੍ਰੈਡੀਸ਼ਨਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦਾ ਵੀ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੰਬੋਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ MGC ਭਾਈਵਾਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

6. ਨੋਮ ਪੇਨ ਵਿੱਚ ਆਸੀਆਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਈਆਂ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰੀ ਬੈਠਕਾਂ ਵਿੱਚ 12ਵੇਂ ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਸਿਖਰ ਸਮੇਲਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬੈਠਕ ਅਤੇ 5 ਅਗਸਤ, 2022 ਨੂੰ 29ਵੀਂ ਆਸੀਆਨ ਖੇਤਰੀ ਫੋਰਮ ਦੀ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰੀ ਬੈਠਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸਕੱਤਰ (ਪੂਰਬ) ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਠਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। 12ਵੇਂ EAS FMM ਦੌਰਾਨ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ EAS ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਉਭਰਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧੇਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਵੀਂ EAM ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਵੰਬਰ 2022 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 7ਵੇਂ EAM ਸਿਖਰ ਸਮੇਲਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

7. 29ਵੇਂ ਆਸੀਆਨ ਖੇਤਰੀ ਫੋਰਮ (ARF) ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ARF ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ - ਵਟਾਂਦਰੇ ਹੋਏ। ਦੋ ਬਿਆਨ ਅਪਣਾਏ ਗਏ - ਰੋਕੂ ਉਪਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ARF ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਮੁਕਤ ਜ਼ੋਨ (SEANWFZ) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ARF ਬਿਆਨ। ARF ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ ਨੇ 12 ਮਈ, 2022 ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ 3ਵੀਂ ARF ਇੰਟਰ-ਸੈਸ਼ਨਲ ਬੈਠਕ ਦੀ ਸਹਿ-ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਲ 2022 - 2023 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਅਤੇ ਬੰਦਰਗਾਹ ਸੁਵਿਧਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੋਡ (ISPS ਕੋਡ) 'ਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਲੜੀ ਦੀ ਸਹਿ-ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰੇਗਾ।

8. ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੰਬੋਡੀਆ ਯਾਤਰਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੁਵੱਲੇ ਅਤੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੀ।

ਨੋਮ ਪੇਨ

5 ਅਗਸਤ, 2022

DISCLAIMER: This is an approximate translation. The original is available in English on MEA's website and may be referred to as the official press release.